

การวิเคราะห์ผลการจัดซื้อจัดจ้าง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
โรงพยาบาลท่าอุเทน

คำนำ

การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐ ต้องก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานของรัฐ และต้องสอดคล้องกับหลักการ คุ่มค่า โปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและตรวจสอบได้และป้องกันปัญหาทุจริต การให้และการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ถือเป็นมาตรการสำคัญที่ส่งเสริมกระบวนการป้องกันทุจริตที่เกิดขึ้นในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานภาครัฐ โดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้ส่วนราชการต้องจัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณรายจ่ายแต่ละปี รายการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง และสัญญาใดๆที่มีการอนุมัติให้จัดซื้อจัดจ้างแล้ว ให้ประชาชนสามารถขอดูหรือตรวจสอบได้ ณ สถานที่ทำการของส่วนราชการ และระบบเครือข่ายสารสนเทศของส่วนราชการ และตามประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่อง กำหนดให้ข้อมูลข่าวสารตามเกณฑ์มาตรฐานความโปร่งใสและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงาน

หน่วยงานภาครัฐต้องมีแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีของหน่วยงาน ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ กฎกระทรวง ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
๑. การวิเคราะห์ความเสี่ยง	๑-๗
๒. การวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค/ข้อจำกัด	๘
๓. การวิเคราะห์ความสามารถในการประหยุดงบประมาณ	๙-๑๒
๔. แนวทางแก้ไข และปรับปรุงกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	๑๒

๑. การวิเคราะห์ความเสี่ยง

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้างของโรงพยาบาลท่าอุเทน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โรงพยาบาลท่าอุเทนได้ดำเนินการวิเคราะห์ด้านการจัดซื้อจัดจ้างของโรงพยาบาลในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อกำหนดมาตรการ ในการเฝ้าระวัง ประเด็นความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง รายละเอียดดังนี้

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง ของโรงพยาบาลท่าอุเทนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

โรงพยาบาลท่าอุเทนดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง โดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์ความเสี่ยง ในการประเมินความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง ของโรงพยาบาลซึ่งเป็นหลักประกันระดับหนึ่งว่าการดำเนินการไม่มีการทุจริต และ/หรือหาผลประโยชน์ ทับซ้อนในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง หากแม้ในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าส่วนราชการอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าที่ส่วนราชการที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะไม่ได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

การกำหนดขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยง
๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
๕. แผนบริหารความเสี่ยง
๖. การจัดทารายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
๗. จัดทาระบบการบริหารความเสี่ยง
๘. การจัดทารายงานการบริหารความเสี่ยง
๙. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

ก่อนทำการประเมินความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง โรงพยาบาลท่าอุเทนได้เตรียมการประเมินความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง จากภาระงานด้านภารกิจสนับสนุนการปฏิบัติงาน ดังนี้

ภาระงาน	กระบวนการงาน
ด้านภารกิจสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงาน สาธารณสุข	การจัดซื้อจัดจ้างของโรงพยาบาลท่าอุเทน

การดำเนินการการจัดซื้อจัดจ้าง ของโรงพยาบาลท่าอุเทน เตรียมการประเมินความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้างทั้ง ๙ ด้าน

ขั้นตอนที่ ๑ ระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ทำการระบุความเสี่ยง (Risk Identification) โดยนำข้อมูลที่ได้จากการเตรียมการประเมินความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้างของโรงพยาบาลท่าอุเทน ดังตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ ระบุความเสี่ยง (Risk Identification) ที่เป็น Unknown Factor

ขั้นตอนการปฏิบัติ	ระบุรายละเอียดความเสี่ยง	
	known Factor	Unknown Factor
กระบวนการจัดหาพัสดุ ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยง ๑. การจัดพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง ๒. มีการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง ๓. แสวงหาผลประโยชน์	-	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจาก การพยากรณ์ประมาณการ ล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา พฤติกรรม ความเสี่ยงที่ อาจเกิดขึ้น

ขั้นตอนที่ ๒ วิเคราะห์สถานะความเสี่ยง (Risk Identification)

จากขั้นตอนที่ ๑ เมื่อทำการระบุความเสี่ยง (Risk Identification) เสร็จสิ้น จึงดำเนินการวิเคราะห์สถานะความด้านการจัดซื้อจัดจ้าง อันอาจเกิดจากการทุจริต และหรือผลประโยชน์ทับซ้อน ตามรายสีไฟจราจร โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

สี	ระดับความเสี่ยง
	ความเสี่ยงระดับต่ำ
	ความเสี่ยงระดับปานกลาง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน สามารถใช้ความรอบครอบ ระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้
	ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
	ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับ บุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ แสดงสถานะความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้างของโรงพยาบาลท่าอุเทนตามรายสีไฟจราจร

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
กระบวนการจัดหาพัสดุ				
ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยง				
๑. การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง		✓		
๒. มีการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง		✓		
๓. แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่		✓		

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

นำขั้นตอนความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้างที่มีสถานะความเสี่ยงระดับปานกลาง (สีเหลือง) จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งระดับความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้างของโรงพยาบาลท่าอุเทน

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง X ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

มีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

๓.๑.๑ ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น **MUST** หมายถึงมีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกัน ไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ **MUST** คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

๓.๑.๒ ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น **SHOULD** หมายถึงมีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ **SHOULD** คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

๓.๒.๑ กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครีเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

๓.๒.๒ กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

๓.๒.๓ กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

๓.๒.๔ กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ ระดับความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง ของโรงพยาบาลท่าอุเทน (Risk level matrix)

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงด้าน การจัดซื้อจัดจ้าง	ระดับความ จำเป็นของการ เฝ้าระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยง = จำเป็น X รุนแรง
กระบวนการจัดหาพัสดุ ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยง ๑. การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง ๒. มีการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง ๓. แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่	๑	๒	๒

จากนั้นนำมาพิจารณาระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง /ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม
ข้อ ๓.๑ และข้อ ๓.๒ ดังตารางที่ ๓.๑ ถึงตารางที่ ๓.๒

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงด้าน การจัดซื้อจัดจ้าง	กิจกรรมหรือ ขั้นตอนหลัก MUST ๓ ๒	กิจกรรมหรือ ขั้นตอนรอง SHOULD ๑
กระบวนการจัดหาพัสดุ ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยง ๑. การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง ๒. มีการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง ๓. แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่	-	๑

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	๑	๒	๓
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแลพันธมิตรภาคีเครือข่าย	X	-	-
ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด ร้ายจ่ายเพิ่ม Financial	X	-	-
ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User	X	-	-
ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process	X	-	-

ขั้นตอนที่ ๔ ประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

นำค่าความเสี่ยงรวมจากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้างของโรงพยาบาลว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ ได้แก่คุณภาพการจัดการ สอดส่อง และเฝ้าระวังในงานปกติ กำหนดเกณฑ์คุณภาพการจัดการ แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับ	เกณฑ์คุณภาพการจัดการ
ดี	จัดการได้ทันที ทุกครั้งไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กรไม่มีผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
พอใช้	จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ
อ่อน	จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ แสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง ของโรงพยาบาลท่าอุเทน

กระบวนการที่มีความเสี่ยง	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
กระบวนการการจัดซื้อจัดจ้างของโรงพยาบาลท่าอุเทน	ดี	๒		

จากตารางประเมินควบคุมความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้างของโรงพยาบาลท่าอุเทน มีค่าความเสี่ยงระดับต่ำ (๒)

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

นำประเมินการควบคุมความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้างของโรงพยาบาลท่าอุเทนมีค่าความเสี่ยงระดับต่ำ (๒) มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้างของโรงพยาบาลท่าอุเทน

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้างของโรงพยาบาลท่าอุเทน

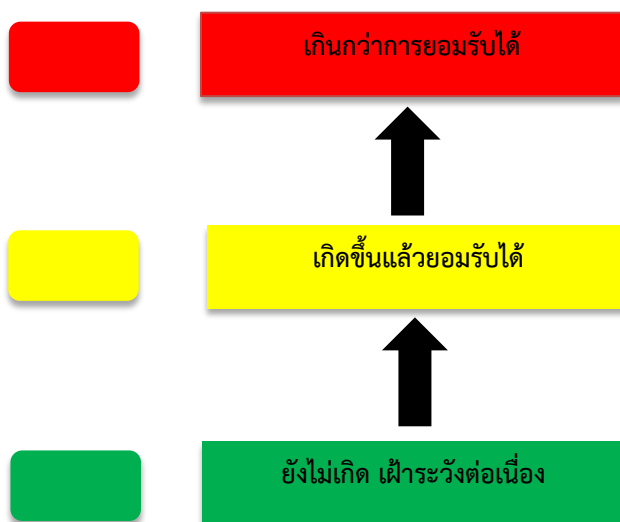
แผนบริหารความเสี่ยงฯ	มาตรการ
กระบวนการงานการจัดซื้อจัดจ้างของโรงพยาบาลท่าอุเทน	๑. กรอบคำรับรองการปฏิบัติราชการระดับหน่วยงานโรงพยาบาลท่าอุเทน ประจำปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๕ ตัวชี้วัดที่ ระดับความสำเร็จในการจัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัด จ้างประจำปีงบประมาณของหน่วยงาน ๒. แนวทางปฏิบัติงานในหน่วยงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างและแบบ แสดงความบริสุทธิ์ใจในการจัดซื้อจัดจ้างทุกวิธีของหน่วยงาน

ขั้นตอนที่ ๖ จัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

จัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้างของโรงพยาบาลท่าอุเทนโดยการ แยกสถานการณ์เฝ้าระวังความเสี่ยงออกเป็น ๓ สี ได้แก่สีเขียว สีเหลือง และสีแดง เพื่อติดตามเฝ้าระวังและ ประเมินการบริหารความเสี่ยง

สถานะสีและระดับของสถานะความเสี่ยง

สถานะสี	ระดับของสถานะความเสี่ยง
	ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยงยังไม่ต้องทำ กิจกรรมเพิ่ม
	เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ ทันทีตามที่ตามมาตรการ นโยบาย /โครงการ / กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยง การทุจริตลดลง ระดับความรุนแรง น้อยกว่า ๓
	เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ควรมี มาตรการ นโยบาย โครงการ กิจกรรมเพิ่มขึ้น แผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลง ระดับความรุนแรง มากกว่า ๓

ดังตาราง ๖

ตารางที่ ๖ จัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้างของโรงพยาบาลท่าอุเทน

กิจกรรม	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
		เขียว	เหลือง	แดง
กระบวนการการจัดซื้อจัดจ้างของโรงพยาบาลท่าอุเทน	๑. การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง ๒. มีการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง ๓. แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่	✓		

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบบริหารความเสี่ยง

นำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้างของโรงพยาบาลท่าอุเทนจากตารางที่ ๖ ที่จำแนกสถานะความเสี่ยงออกเป็น ๓ สีได้แก่ สีเขียว สีเหลือง และสีแดง โดยแยกสถานะเพื่อทำระบบบริหารความเสี่ยง ซึ่งรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้างที่วิเคราะห์ได้นั้นมีสถานะความเสี่ยงเป็นสีเขียว กล่าวคือสามารถยอมรับได้ และต้องกำหนดกิจกรรมเฝ้าระวังในระบบบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง

ในขั้นตอนที่ ๗ นี้ สถานะความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง นั้นไม่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่อย่างไรก็ตามควรที่จะมีการเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง จึงกำหนดมาตรการ/นโยบาย /โครงการ /กิจกรรมเพิ่มเติม ดังตารางที่ ๗

ตารางที่ ๗ ตารางจัดทำระบบความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้างของโรงพยาบาลท่าอุเทน

กิจกรรม	มาตรการ/นโยบาย /โครงการ /กิจกรรมเพิ่มเติม
กระบวนการการจัดซื้อจัดจ้างของโรงพยาบาลท่าอุเทน	๑. กรอบคำรับรองการปฏิบัติราชการระดับหน่วยงานโรงพยาบาลท่าอุเทน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตัวชี้วัด ระดับความสำเร็จในการจัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัด จ้างประจำปีงบประมาณของหน่วยงาน ๒. แนวทางปฏิบัติงานในหน่วยงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างและแบบแสดงความบริสุทธิ์ใจในการจัดซื้อจัดจ้างทุกวิธีของหน่วยงาน

ผลสรุป โรงพยาบาลท่าอุเทนวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง โดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ซึ่งกระบวนการที่นำมาใช้นี้ จะเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของโรงพยาบาลท่าอุเทนจะไม่มีเหตุการณ์ทุจริตหรือมีผลประโยชน์ทับซ้อนระหว่างผู้ปฏิบัติงานด้านการพัสดุและ/หรือเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานกับผู้สนองงานในการจัดซื้อจัดจ้างเกิดขึ้น หากแม้ในกรณีที่พบกับการทุจริตในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าส่วนราชการอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าส่วนราชการอื่นที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้างของโรงพยาบาลท่าอุเทน พบว่ามีสถานะความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้างที่ไม่อยู่ในข่ายความเสี่ยง โดยปรากฏสถานะความเสี่ยงเป็นสีเขียว ซึ่งหมายถึงสามารถยอมรับได้ แต่ต้องกำหนดกิจกรรมเฝ้าระวังในระบบบริหารความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้างอย่างต่อเนื่อง

๒. การวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค/ข้อจำกัด

๑. เจ้าหน้าที่พัสดุไม่เพียงพอ และได้รับเอกสารประกอบการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างล่าช้า ทำให้ไม่สามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างได้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ ซึ่งหากดำเนินการลงนามในสัญญาและก่อนนี้ผูกพันไปแล้วเสร็จภายในปีงบประมาณงบประมาณในการดำเนินการนั้นจะโดนพับไป

๒. ผู้สั่งซื้อระบุความต้องการไม่ชัดเจน มีการแก้ไขรายละเอียด เปลี่ยนแปลงรายการ และเปลี่ยนแปลงวงเงินในการจัดซื้อวัสดุหรือครุภัณฑ์บ่อย จึงไม่สามารถดำเนินการจัดซื้อได้ทันที ซึ่งหากระบุไม่ชัดเจนและเจ้าหน้าที่พัสดุจัดซื้อไปแล้วอาจได้วัสดุหรือครุภัณฑ์ที่ไม่ตรงตามความต้องการของผู้สั่งซื้อ

๓. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการกำหนดรายละเอียด แบบแปลน ราคากลาง และขอบเขตของงานในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ทำให้ส่วนราชการอาจได้รับความเสียหายและไม่ได้ประโยชน์เท่าที่ควร หรืออาจโดนร้องเรียนจากผู้ประกอบการได้

๔. คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างยังขาดความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ อาจทำให้คณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องครบถ้วนและเกิดความเสียหายต่อส่วนราชการได้

๕. กฎหมาย ระเบียบ หนังสือเวียนที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างมีเป็นจำนวนมาก มีความยุ่งยากซับซ้อน และไม่ชัดเจนของข้อมูลในหลายเรื่อง ก่อให้เกิดปัญหาการตีความหมายในการปฏิบัติงาน อาจทำให้เจ้าหน้าที่พัสดุปฏิบัติงานตามระเบียบฯ ไม่ถูกต้องครบถ้วน

๖. เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบฯ เท่าที่ควร ซึ่งส่งผลให้การปฏิบัติงานจัดซื้อจัดจ้างไม่ถูกต้องตามระเบียบฯ และปฏิบัติข้ามขั้นตอน

๗. งบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างบางงบประมาณมีข้อจำกัดในการใช้ และมีระเบียบฯ หรือแนวปฏิบัติเฉพาะ ทำให้การดำเนินการล่าช้า

๓. การวิเคราะห์ความสามารถในการประหยัดงบประมาณ

สรุปรายงานผลการจัดซื้อ/จัดจ้างประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โรงพยาบาลท่าอุเทนได้จัดทำแผนการใช้จ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สำหรับเป็นค่าวัสดุ จำนวน ๒๑,๖๙๒,๓๖๖.๔๔ บาท ค่าครุภัณฑ์ จำนวน ๓,๒๙๓,๐๐๐ บาท ค่าจ้างเหมา ก่อสร้างและปรับปรุงอาคาร จำนวน ๓,๐๐๐,๗๐๐ บาท และค่าจ้างเหมาอื่น จำนวน ๖๘๓,๐๐๐ บาท รวมทั้งสิ้น ๒๘,๖๖๙,๐๖๖.๔๔ บาท ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างรวมทั้งสิ้น ๑,๒๗๓ รายการ เป็นเงินจำนวน ๒๒,๙๒๘,๔๕๑.๗๙ บาท ไม่สามารถประหยัดงบประมาณได้ โดยใช้เกินแผน จำนวน ๑,๒๓๖,๐๘๕.๓๕ บาท คิดเป็นร้อยละ -๕.๔๕ รวมทั้งสิ้นใช้เงินเกินแผนจำนวน ๙๖๒,๕๘๕.๓๕ บาท คิดเป็นร้อยละ -๔.๒๔ ของแผนการใช้จ่ายฯ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างแยกตามประเภทการจัดซื้อ/จัดจ้าง

ลำดับ	ประเภทของการจัดซื้อจัดจ้าง	งบประมาณตามแผนฯ		รายการจัดซื้อจัดจ้าง ปี 64 (ต.ค. 63 - ก.ย. 64)				งบประมาณที่สามารถประหยัดได้	
		จำนวน (บาท)	ร้อยละ	จำนวน (รายการ)	ร้อยละ	จำนวน (บาท)	ร้อยละ	จำนวน (บาท)	ร้อยละ
1	ซื้อวัสดุ	21,692,366.44	75.66	1,100	86.41	22,928,451.79	79.98	1,236,085.35	- 4.31
2	ซื้อครุภัณฑ์	3,293,000.00	11.49	95	7.46	3,798,700.00	13.25	505,700.00	- 1.76
3	จ้างเหมาก่อสร้างและปรับปรุงอาคาร	3,000,700.00	10.47	40	3.14	1,372,835.00	4.79	1,627,865.00	5.68
4	จ้างเหมาบริการทั่วไป	683,000.00	2.38	38	2.99	508,330.14	1.77	174,669.86	0.61
	รวม	28,669,066.44	100.00	1,273	100.00	28,608,316.93	99.79	60,749.51	0.21

ตารางสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างแยกตามวิธีการดำเนินการจัดซื้อ/จัดจ้าง

ลำดับ	วิธีการจัดซื้อจัดจ้าง	งบประมาณตามแผนฯ		รายการจัดซื้อจัดจ้าง ปี 64 (ต.ค. 63 - ก.ย. 64)				งบประมาณที่สามารถประหยัดได้	
		จำนวน (บาท)	ร้อยละ	จำนวน (รายการ)	ร้อยละ	จำนวน (บาท)	ร้อยละ	จำนวน (บาท)	ร้อยละ
1	วิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding)	999,000.00	4.40	1	0.10	725,500.00	3.20	273,500.00	1.21
2	วิธีเฉพาะเจาะจง	21,692,366.44	95.60	1,027	99.90	22,928,451.79	101.04	1,236,085.35	- 5.45
	รวม	22,691,366.44	100.00	1,028	100.00	23,653,951.79	104.24	962,585.35	- 4.24

จากตารางข้างต้น พบว่า

๑. การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามแผนฯ ด้วยวิธีเฉพาะเจาะจงใช้งบประมาณมากที่สุด จำนวน ๒๑,๖๙๒,๓๖๖.๔๔ บาท คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๖๖ และรองลงมาคือวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) ใช้งบประมาณ จำนวน ๙๙๙,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๔๐ (ภาพที่ ๑ : กราฟแสดงร้อยละของงบประมาณ จำแนกตามวิธีการจัดซื้อจัดจ้างตามแผนฯ ปี ๖๔)

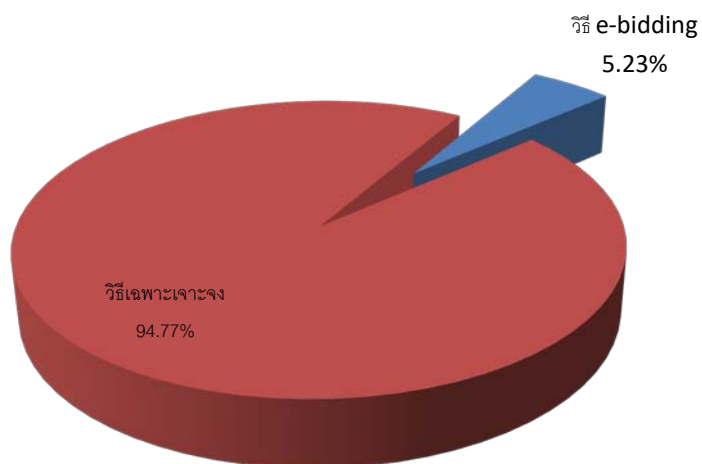
๒. วิธีที่ใช้ในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมากที่สุด คือ วิธีเฉพาะเจาะจง จำนวน ๑,๒๗๓ รายการ คิดเป็น ร้อยละ ๑๐๐.๐๐ และรองลงมา คือ วิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) จำนวน ๑ รายการ คิดเป็น ร้อยละ ๐.๑๐ (ภาพที่ ๒ : กราฟแสดงร้อยละของจำนวนรายการจำแนกตามวิธีจัดซื้อจัดจ้าง ปี ๖๔)

๓. ผลการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างทั้งสิ้น จำนวน ๗๒๕,๕๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๒๐ (แผนฯ ร้อยละ ๔.๔๐) สามารถประหยัดงบประมาณได้ จำนวน ๒๗๓,๕๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑.๒๑ และจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างทั้งสิ้น จำนวน ๒๒,๙๒๘,๔๕๑.๗๖ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐๑.๐๔ (แผนฯ ร้อยละ ๙๕.๖๐) ไม่สามารถประหยัด งบประมาณได้ โดยใช้เกินแผน จำนวน ๑,๒๓๖,๐๘๕.๓๕ บาท คิดเป็นร้อยละ -๕.๔๕ รวมทั้งสิ้นใช้เงินเกินแผน จำนวน ๙๖๒,๕๘๕.๓๕ บาท คิดเป็นร้อยละ -๔.๒๔ (ภาพที่ ๓ : กราฟแสดงร้อยละของผลการจัดซื้อจัดจ้าง ปี ๖๔)

๔. จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่าโดยส่วนใหญ่หน่วยงานใช้งบประมาณจากเงินบำรุงของโรงพยาบาลซึ่งมี ยอดการใช้จ่ายต่อรายการที่ไม่สูงมากนัก และหน่วยงานยังคงมีกลไกในการต่อรองราคาการจัดซื้อจัดจ้างกับผู้ขาย และมีการใช้มาตรการควบคุมการใช้จ่ายที่ดี แต่เนื่องจากสถานการณ์โควิด - 19 ที่เกิดการระบาดในประเทศไทย ทำให้โรงพยาบาลท่าอุเทนมีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณในการจัดหาเวชภัณฑ์ วัสดุ ครุภัณฑ์ เป็นจำนวนมาก เพื่อให้บริการแก่ผู้ป่วย จนทำให้ใช้จ่ายเงินเกินแผนที่ประมาณการไว้ ซึ่งทำให้ในภาพรวมหน่วยงานดำเนินการได้ไม่ เป็นไปตามแผนฯ ไม่สามารถประหยัดงบประมาณได้โดยใช้เงินเกินแผนฯคิดเป็น ร้อยละ -๔.๒๔ ของแผนฯ ทั้งนี้ ในส่วนของรายการจ้างเหมาอื่นควรจะต้องนำไปวิเคราะห์ และวางแผนในการบริหารจัดการ งบประมาณให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

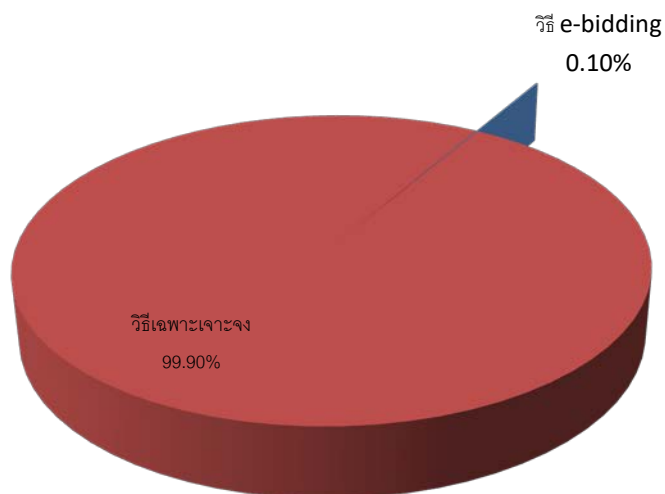
ภาพที่ ๑

กราฟแสดงร้อยละของงบประมาณ
จำแนกตามวิธีการจัดซื้อจัดจ้างตามแผนฯ ปี 64

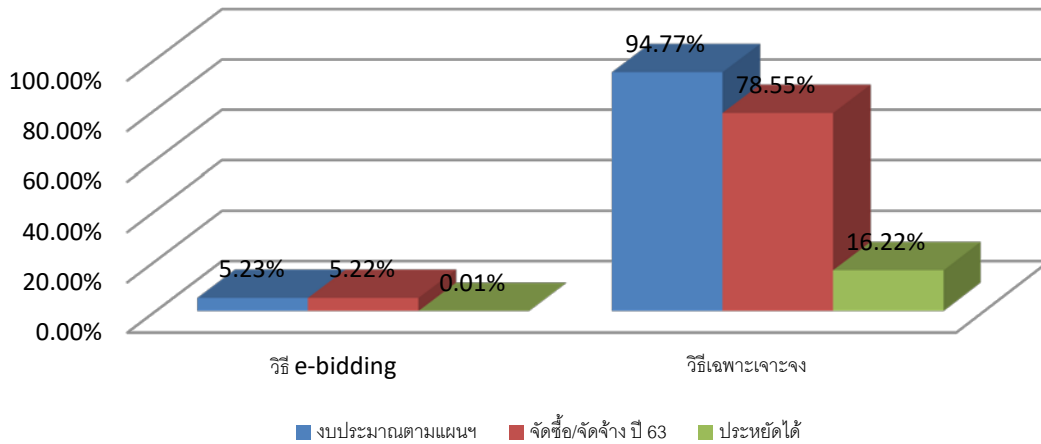
ภาพที่ ๒

กราฟแสดงร้อยละของจำนวนรายการ
จำแนกตามวิธีจัดซื้อจัดจ้าง ปี 64

ภาพที่ ๓

กราฟแสดงร้อยละของผลการจัดซื้อจัดจ้าง ปี 64

๔. แนวทางการแก้ไข และปรับปรุงกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. จัดทำแผนและจัดเตรียมรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างไว้ล่วงหน้า หลังจากได้รับการพิจารณาอนุมัติงบประมาณ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการจัดซื้อจัดจ้าง
๒. จัดทำปฏิทินการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี และกำหนดให้มีการกำกับติดตามผลการจัดซื้อจัดจ้างเป็นรายเดือนหรือรายไตรมาส
๓. จัดทำแบบฟอร์มหนังสือขออนุมัติในหลักการให้มีข้อความระบุรายละเอียดของวัสดุหรือครุภัณฑ์ที่ต้องการซื้อให้ชัดเจน
๔. จัดทำ Flowchart ขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง และคู่มือการปฏิบัติงานของกรรมการ
๕. ส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมฝึกอบรมเกี่ยวกับระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน
